

Raadsvoorstel

afdeling
Beheer openbare ruimte

steller
S. de Blanken

gouda
18 januari 2022

dossiernummer
5542

telefoon
0634545075

onderwerp

Wijziging van de Afvalstoffenheffing voor de invoering van de Ja Ja sticker en enkele andere wijzigingen.

Gevraagd besluit

Het college van burgemeester en wethouders stelt de raad van de gemeente Gouda voor te besluiten tot:

1. Vaststelling van de Verordening tot wijziging van de Afvalstoffenverordening Gouda 2011

Toelichting

De motie, 'Beperking afvalstromen in Gouda' van de Partij voor de Dieren (200920013), vraagt om een concreet voorstel voor een Goudse variant van een 'Opt-in systeem'. Met dit voorstel geeft het college gehoor aan deze motie.

Het uitgangspunt van een Opt-in systeem, ook wel Ja/Ja-sticker genoemd, is het voorkomen van ongewenst en ongeadresseerd reclamedrukwerk. Dit bespaart grondstoffen, transportbewegingen en afvalverwerking. Het college vindt dat een Opt-in systeem past binnen het beleid dat de gemeente voert op afval en duurzaamheid.

Als gevolg van wijzigingen in de regelgeving zijn daarnaast nog enkele technische aanpassingen van de Afvalstoffenverordening nodig.

1 Nadere uitleg op gevraagd besluit

Huidige situatie – Opt-out systeem

In de huidige situatie mogen adverteerders ongeadresseerde reclamedrukwerk aanbieden aan huishoudens met een brievenbus zonder sticker. Wie geen ongeadresseerde reclamedrukwerk wil, geeft dat aan via een Nee/Ja-sticker of Nee/Nee-sticker op de brievenbus.

Nee/Ja-sticker = geen ongeadresseerde reclame – wel huis aan huis bladen

Nee/Nee-sticker = geen ongeadresseerde reclame – geen huis-aan-huisbladen

Voorgenomen situatie – Opt-in systeem

Een Opt-in systeem draait de huidige situatie om. Huishoudens zonder sticker op de brievenbus mogen geen ongeadresseerd reclamedrukwerk meer ontvangen. Wie wel ongeadresseerde reclamedrukwerk wil, geeft dat aan via een Ja/Ja-sticker.

Ja/Ja-sticker = wel ongeadresseerde reclame – wel huis aan huis bladen

Nee/Ja en Nee/Nee blijven

In beiden situaties blijven de stickers uit de huidige situatie van kracht.

Huis-aan-huisbladen wel ongeadresseerd

Huis-aan-huisbladen vallen niet onder de reikwijdte van de voorbereidingen die we nu treffen. Zij vallen onder de "vrijheid van drukpers". Welke staat beschreven in artikel 7 van de Grondwet.

Samengestelde pakketten

Huis-aan-huisbladen die samen met ongeadresseerd reclamedrukwerk in één pakket zitten, vallen wel onder de reikwijdte van dit voorgenomen beleid. Dit betekent dat zij alleen nog mogen worden bezorgd bij brievenbussen met een Ja/Ja-sticker.

2 Argumenten

Milieuwinst door minder afval

Van alle huishoudens in Gouda heeft 44% geen sticker op de brievenbus. In de praktijk blijkt dat een groot aantal huishoudens ongeadresseerd reclamedrukwerk ongelezen weggooit. Dit leidt tot onnodige verspilling van papier en verpakkingsmateriaal. De VNG milieutool berekende dat dit voor Gouda jaarlijks ca 200.000 kg betreft. Dit is 25% van de hoeveelheid reclamefolders en 5% van de totale hoeveelheid oud papier dat jaarlijks wordt opgehaald.

Via de invoering van een Ja Ja-sticker kan de gemeente deze verspilling beperken en ongewenste post voorkomen. Ook geeft het een bewustwordingssignaal af. Het stimuleert bewoners om een bewuste(re) keuze te maken. Dit leidt tot minder huishoudelijk afval, minder benodigde grondstoffen en een verlaagde CO2 uitstoot.

Bewonersenquête: 55% vindt een Ja/Ja-sticker een goed idee

We hielden een bewonersenquête om zicht te krijgen op wat Gouvenaars vinden van een Ja/Ja-sticker. Van de respondenten liet 22% weten zeker of waarschijnlijk wel gebruik te gaan maken van de Ja/Ja-sticker. Driekwart van de respondenten geeft aan dit niet te gaan doen. Een ruime meerderheid (72%) wilt de huis-aan-huisbladen wel blijven ontvangen. Een enkeling ontvangt liever wel ongeadresseerde reclame maar geen huis-aan-huisbladen.

3 Kanttekeningen

Kosten voor afval dalen niet

Waar grotere gemeenten rekenen op een kostenbesparing bij de verwerking van restafval, gaat dit voor Gouda niet op. Het overgrote deel van het Goudse reclamefolders belandt in de papierbak.

Kostenbesparing door een vermindering van ongeadresseerd reclamedrukwerk in het restafval is daardoor zeer beperkt.

Een afname van de hoeveelheid papierafval leidt ook tot minder inkomsten uit gescheiden papierafval. Het gaat hier echter om een marginaal lagere opbrengst.

Handhaving brengt structureel extra kosten met zich mee

Er is extra capaciteit voor handhaving nodig. De reden is dat de gemeente verantwoordelijk wordt voor de handhaving. In de huidige situatie is de reclamebranche op grond van landelijke afspraken zelf verantwoordelijk voor de handhaving. Dit wordt uitgevoerd door de Stichting Reclame Code.

Als gemeenten hiervan afwijken dienen zij zelf zorg te dragen over de handhaving op het onterecht (laten) verspreiden of bezorgen van ongeadresseerd reclamedrukwerk.

Uit gegevens van gemeenten als Amsterdam en Rotterdam, die de Ja/Ja-sticker al hebben ingevoerd kan worden afgeleid dat er in Gouda jaarlijks 50 tot 100 meldingen over verkeerd bezorgde reclamefolders verwacht mogen worden. De verwachting is dat hiervoor in Gouda een halve formatieplaats extra nodig is. De kosten daarvoor worden geraamd op circa € 30.000,-

3.1 Juridische aspecten

Wijzigingen van de en Afvalstoffenverordening

Om het Opt-in systeem in Gouda in te voeren is een wijziging van de Afvalstoffenverordening

noodzakelijk. In het bijgevoegde concept raadsbesluit is een verbodsbepaling opgenomen voor bezorging van ongeadresseerd reclamedrukwerk bij brievenbussen zonder sticker.

3.2 Financieel

Het in werking stellen van een Opt-in systeem in Gouda leidt tot eenmalige en structurele kosten. De eenmalige en aanloopkosten bedragen naar schatting € 7.000,--. Deze bestaan uit communicatiekosten en het beschikbaar stellen van de JA/JA sticker. Deze kosten financieren we vanuit het afvalbudget. De structurele kosten bedragen op jaarbasis € 30.000,-. Dit zijn kosten die Stadstoezicht maakt voor de handhaving en verwerking van ongeveer 100 tot 150 meldingen van onterecht ontvangen ongeadresseerd drukwerk.

De kosten voor handhaving kunnen worden gedekt uit de opbrengst van de afvalstoffenheffing. Per huishouden bedragen de kosten ongeveer € 1,-- per jaar. Deze kosten moeten worden gedekt uit de inkomsten van de afvalstoffenheffing. De verwerking in de begroting vindt plaats in het eerste ijkmoment van 2022.

4 Personele- / organisatorische gevolgen / duurzaamheid / positie mensen met een beperking

Met het in werk treden van een opt-in systeem wordt de afdeling Stadstoezicht vanaf de ingangsdatum belast met de handhaving op het onterecht (laten) verspreiden of bezorgen van ongeadresseerd reclamedrukwerk.

5 Communicatie / interactiviteit

Belanghebbende partijen hebben schriftelijk het verzoek gekregen om hun mening over het voorstel naar voren te brengen. Verder heeft het voorstel tot wijziging van de Afvalstoffenverordening ter inzage gelegen en de ter inzagelegging is bekend gemaakt.

Hierop is één zienswijze binnengekomen van MailDB, de branchevereniging van de verspreiders van reclame folders. MailDB stelt daarin kort samengevat dat minimaal drie maanden voorbereiding nodig is om dit adequaat te kunnen uitvoeren. Dit heeft te maken met lopende overeenkomsten en aanpassingen van het logistieke proces van bezorging van reclamefolders. Deze argumenten zijn reëel en zijn ook bevestigd in de jurisprudentie. Deze zienswijze is verwerkt in het ontwerp raadsbesluit.

Indien dit voorstel wordt aangenomen, zal de nieuwe maatregel in werking treden 13 weken na de bekendmaking via de gemeentepagina en overheid.nl.